

Odlišné stanovisko sudcu Ladislava Orosza

V zmysle § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov pripájam svoje odlišné stanovisko k odôvodneniu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. PL. ÚS 17/2014-132 z 22. júna 2016 (ďalej len „oponovaný nálež“), ktorým ústavný súd v konaní o návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „skupina poslancov“) vo veci namietaného nesúladu ustanovení § 26 ods. 23, 24, 25 a 26 a § 29 ods. 13 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „napadnutá vyhláška Úradu“), s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1 a 3, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 30 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 59 ods. 1 a čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), § 3 ods. 1 a 6 a § 6 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 písm. a) bodom 12, § 26 ods. 5 a § 27 ods. 1 a 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“), § 3, § 11 ods. 1, § 12 ods. 1 a § 40 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“) a § 2 ods. 1, § 3 ods. 2 a § 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov rozhodol tak, že vyslovil, že § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii

elektriny“ nie je v súlade s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 ústavy a v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu, a vo zvyšnej časti návrhu skupiny poslancov nevyhovel.

Svoje odlišné stanovisko k odôvodneniu oponovaného nálezu prikladám z týchto dôvodov:

1. S podstatnou časťou argumentácie obsiahnutej v odôvodnení oponovaného nálezu súhlasím a nemám k nej zásadnejšie výhrady. Z argumentácie väčšiny pléna ústavného súdu (ale aj návrhu skupiny poslancov) vyplýva, že v štruktúre namietaných ustanovení napadnutej vyhlášky Úradu sa námietky sústreďujú primárne na § 26 ods. 23, prostredníctvom ktorého sa výrobcom elektriny ustanovuje povinnosť uhrádzať platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy aj vtedy, ak nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzavretú zmluvu o prístupe do tejto sústavy, t. j. aj vtedy, ak reálne samotný prístup do regionálnej distribučnej sústavy (právo „vpúšťať“ do nej ním vyrobenú elektrinu na účely jej prenosu k odberateľom) nemá zmluvne dohodnutý (pozri bod 21.1 oponovaného nálezu).

2. Väčšina pléna ústavného súdu vo vzťahu k § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu po pomenovaní jeho podstaty a účelu vyslovila tento meritórny záver: *„Pokiaľ potom časť ustanovení § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii ukladá výrobcom elektriny povinnosť uhradiť platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy aj v prípade, ak nemajú s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzavretú zmluvu o prístupe do regionálnej distribučnej sústavy, takáto povinnosť ide nad rámec povinností zakotvených pre výrobcov elektriny v zákone o energetike čo do platenia poplatkov (cien) za prístup do distribučných sústav, ako aj nad rámec zákonného splnomocnenia pre Úrad pre reguláciu sieťových odvetví v zmysle zákona o regulácii upraviť platby výrobcov elektriny za prístup do distribučných sústav“* (bod 21.7).

S citovanou argumentáciou sa stotožňujem rovnako aj s nadväzujúcim bodom 21.8 oponovaného nálezu, v ktorom sa okrem iného uvádza: *„... Popísaný stav nekorešponduje s dikciou čl. 123 ústavy, keďže Úrad pre reguláciu sieťových odvetví*

nepostupoval pri prijímaní sporných častí § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii na základe zákonov (zákona o energetike a zákona o regulácii) a v ich medziach.“

3. Z citovaných častí odôvodnenia oponovaného nálezu celkom zjavne vyplýva, že podľa názoru väčšiny pléna ústavného súdu § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu je v nesúlade nielen s čl. 123 ústavy, ale aj v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o energetike a zákona o regulácii, ktoré skupina poslancov svojím návrhom napadla, keďže väčšina pléna ústavného súdu tvrdí, že Úrad „nepostupoval... na základe zákonov (zákona o energetike a zákona o regulácii) a v ich medziach“. Napriek tomuto nespochybniteľnému záveru vyplývajúcejmu z citovaných častí odôvodnenia oponovaného nálezu ústavný súd rozhodol len o nesúlade § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu s čl. 123 ústavy (bod 21.9) a v časti namietaného nesúladu § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu s príslušnými ustanoveniami zákona o energetike a zákona o regulácii návrhu skupiny poslancov nevyhovел (pozri k tomu najmä odôvodnenie obsiahnuté v bodoch 31.2, 32.2 a 32.3 oponovaného nálezu). Rovnako zastávam názor, že ak ústavný súd dospel k záveru, že § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu bol vydaný nad rámec splnomocnenia obsiahnutého v príslušných zákonoch, a vyslovil preto (okrem iného) jeho nesúlad s čl. 123 ústavy, tak sú z ústavného hľadiska zjavne spochybniteľné (minimálne z hľadiska ich nesúladu s čl. 123 ústavy) aj ostatné ustanovenia tejto vyhlášky napadnuté návrhom skupiny poslancov, ktoré boli vydané na základe tohto istého zákonného splnomocnenia a zároveň s § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky priamo súvisia. Na tom závere nič nemení „technický“ charakter ďalších napadnutých ustanovení napadnutej vyhlášky Úradu, aj keď som si vedomý skutočnosti, že po vyslovení nesúladu § 26 ods. 23 tejto vyhlášky Úradu s ústavou sa jej ďalšie ustanovenia napadnuté skupinou poslancov stanú obsolétne.

4. Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že podľa môjho názoru mal ústavný súd rozhodnúť nielen o nesúlade § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu s čl. 123 ústavy, ale aj o jeho nesúlade s príslušnými ustanoveniami zákona o energetike a zákona o regulácii označenými v petite návrhu skupiny poslancov a zrejme tiež aj o nesúlade

d'alších ustanovení napadnutej vyhlášky Úradu napadnutých návrhom skupiny poslancov. Ak som aj napriek tomu hlasoval za výrok oponovaného nálezu v znení, ktoré nekorešpondovalo môjmu právnomu názoru v celom rozsahu, tak som to urobil predovšetkým preto, že vyslovením nesúlady § 26 ods. 23 napadnutej vyhlášky Úradu sa vo svojej podstate naplnil kľúčový cieľ sledovaný návrhom skupiny poslancov. Zároveň som bral na zreteľ aj skutočnosť, že vzhľadom na aktuálny počet sudcov ústavného súdu (10 z 13) mohlo moje negatívne hlasovanie spôsobiť zamietnutie návrhu z procesných dôvodov (čl. 131 ods. 1 ústavy). Za týchto okolností som ale považoval za žiaduce tlmočiť môj názor k oponovanému nálezu aspoň formou tohto odlišného stanoviska.

V Košiciach 22. júna 2016